

Rollen en taken van de verschillende actoren in het culturele veld

- Het ministerie van OCW is verantwoordelijk voor subsidieverlening aan Nederlandse culturele instellingen, een internationaal georiënteerde basisinfrastructuur en aansturing van fondsen en sectorinstituten.
- Het ministerie van BZ is verantwoordelijk voor de aansturing van de posten en van de instituten in Parijs en Jakarta, goedkeuring van de jaarplannen en de verdeling van cultuurmiddelen over de posten, het subsidieloket voor grote projecten in het buitenland (eventueel in combinatie met Nederland) en bezoekersprogramma's.
- De ministeries van OCW en BZ zijn samen beleidsinhoudelijk verantwoordelijk voor het internationaal cultuurbeleid. Ieder heeft een eigen beheersverantwoordelijkheid voor de beschikbare ICB-middelen. OCW en BZ zijn tevens samen verantwoordelijk voor de aansturing van de het Nederlands -Vlaams Huis *deBuren*. OCW en BZ voeren gezamenlijk regulier overleg met fondsen en sectorinstituten over hun internationale plannen.
- Het ministerie van BZ is beleids- en beheersverantwoordelijk voor het cultuur en ontwikkelingsbeleid en coördineert overleg met de Schoklandpartners.
- De Nederlandse cultureel attachés in het buitenland fungeren als makelaar tussen de verschillende partijen. Aangezien de buitenlandse vraag van groot belang is, hebben onze diplomatieke vertegenwoordigingen een sleutelfunctie in het bij elkaar brengen van de buitenlandse vraag en het Nederlandse aanbod en stimuleren waar mogelijk culturele initiatieven. Ambassades zijn verantwoordelijk voor uitvoering van het internationaal cultuurbeleid in hun land, adviseren de fondsen over lokale impact en de haalbaarheid van projecten en verlenen subsidies aan lokale instellingen die willen samenwerken met Nederlandse kunstenaars of instellingen. Ambassades in geografische focusgebieden beschikken over een culturele afdeling met een gedelegeerd cultuurbudget (het gaat hier in totaal om circa € 1,5 mln. per jaar). Samenwerking kan geïnitieerd worden via de bezoekersprogramma's. Daarnaast zijn gebundelde of sectorale presentaties mogelijk in deze landen. Goede afstemming en samenwerking tussen culturele en economische attachés versterken daarbij de resultaten. De ambassades zullen ook samenwerking zoeken met vakgroepen neerlandistiek en Nederlandse universitaire- en onderwijsinstituten.
- Medewerkers op de ambassades in ontwikkelingslanden vervullen eenzelfde rol en zetten actief in op versterking van netwerken, zowel in ontwikkelingslanden als daarbuiten.
- De fondsen ondersteunen kunstenaars, gezelschappen en instellingen die internationaal willen opereren. Op alle terreinen van de kunsten en het erfgoed hebben de fondsen regelingen voor beurzen, reiskosten voor tournees, bijdragen aan tentoonstellingen van Nederlandse kunst in het buitenland en omgekeerd van buitenlandse kunst in Nederland. Bovendien zijn in verschillende landen ateliers beschikbaar waar kunstenaars tijdelijk kunnen werken. Fondsen gebruiken voor hun activiteiten middelen uit hun reguliere budget. Daarnaast ontvangen zij voor de uitvoering van het internationaal cultuurbeleid een gedelegeerd budget voor projecten. Bij de beoordeling hiervan zijn de cultureel attachés ter plaatse betrokken. Voor bijzondere presentaties in het buitenland kunnen de fondsen daarnaast vanaf 2009 een beroep doen op de regeling die BZ hiervoor heeft ontwikkeld.
- De sectorinstituten verzamelen de juiste informatie voor kunstenaars en instellingen om hen op eigen kracht in staat te stellen duurzame internationale contacten aan te gaan. Dat kan

door het bijwonen van internationale beurzen, symposia en seminars (met door de fondsen gesubsidieerde *showcases*) en het verzamelen en ontsluiten van een goede internationale databank. Presentaties van de sector in een bepaald land en collectieve promotietournees zijn een aanvulling hierop, als daar artistieke, economische of buitenlandpolitieke redenen voor zijn.

- Het Institut néerlandais in Parijs, het Erasmushuis in Jakarta en het Vlaams-Nederlands huis *deBuren* in Brussel, zullen financiering blijven ontvangen, ook voor programmering. Behoudens bestaande subsidierelaties, zoals bijvoorbeeld nu met het Institut néerlandais, zullen geen nieuwe subsidierelaties met instituten worden aangegaan. Voor een nieuw instituut in New York, zoals gesuggereerd in de motie Van der Ham¹, zijn vanuit beide departementen geen middelen beschikbaar. Uit consultaties met het culturele veld is gebleken dat op dit moment onvoldoende animo bestaat voor een nieuw instituut in New York. Beide departementen blijven openstaan voor particuliere initiatieven waarmee samengewerkt kan worden.
- De Stichting Internationale Culturele Activiteiten (SICA), een vraagbaak voor posten en culturele veld op het gebied van internationalisering, is verantwoordelijk voor de databank *Buitengaats* waarin overzichten worden gemaakt van Nederlandse internationale activiteiten, coördineert bovensectorale programma's en projecten, en is Europees contactpunt om Nederlandse culturele instellingen beter voor te lichten over Europese subsidieregelingen. SICA organiseert landeninformatiedagen en debatten met buitenlandse kunstenaars en gasten.
- De Nederlandse diensten op het gebied van cultureel erfgoed, Instituut Collectie Nederland, het Nationaal Archief² en de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten, nemen actief deel aan internationale fora waarbij uitwisseling, kennisdeling en -ontwikkeling voorop staan op het gebied van beheer, behoud en ontsluiting door middel van digitalisering, en kunnen projecten op het gebied van gemeenschappelijk cultureel erfgoed identificeren en uitvoeren.

---

¹ Motie Van der Ham/ Leerdam, Tweede Kamer, vergaderjaar 2007-2008, 31 200 VIII, Nr 132.

² De algemene rijksarchivaris treedt qualitate qua op als de vertegenwoordiger in het buitenland van het Nederlandse archiefwezen en is aanspreekpunt voor Nederland binnen internationale gremia.